

verzoek tot agendering in raadscommissie

afdeling
Maatschappelijk Beleid

steller
M.E. Vonk

gouda
16 september 2026

zaaknummer

telefoon

onderwerp
Agenderingsverzoek Visie sociaal domein

Voorstel voor agendering in de raadscommissie: Samenleving

Voorstel/verzoek voor datum behandeling in commissie

Commissie Samenleving: 7 of 14 oktober 2026

Onderwerp

Visie sociaal domein

Fase

Beeld- en oordeelsvorming

Reden agendering

In het voorjaar 2025 heeft het vorige college met de commissie Samenleving het gesprek gevoerd over de toekomst van het sociaal domein. Uitkomst daarvan was enerzijds het besluit om besparingsmaatregelen te nemen, en anderzijds om aan de slag te gaan met een nieuwe visie op het sociaal domein. Die nieuwe visie is nodig, omdat de maatschappelijke context is veranderd: door personeelstekorten komt ondersteuning aan de meest kwetsbare inwoners onder druk te staan en is een nog groter gebruik niet te dragen. Daarbij geeft de huidige nota sociaal domein *Iedereen kan meedoen* niet genoeg richting aan het college bij het maken van keuzes naar een toekomstbestendig sociaal domein.

Het college heeft de afgelopen periode in de stad richting opgehaald. Het college gaat graag met de commissie Samenleving in gesprek om de richtingen die de stad heeft meegegeven te bespreken, en van daaruit ook richting vanuit de commissie te vragen. Op basis hiervan kan het college de visie scherpstellen, en na advies van de Goudse Adviesraad sociaal domein, ter besluitvorming bij de gemeenteraad voorleggen.

Waar moet de discussie over gaan

Doel van de agendering is het ophalen van richting bij de commissie Samenleving over het volgende: In de kern raken de grote opgaven voor het sociaal domein aan twee nauw met elkaar samenhangende vragen. In beide gevallen is sprake van een schaal die loopt van overheid naar samenleving:

1. Wie heeft welke rol in het sociaal domein?
 - a. Welke rol heeft een inwoner zelf?
 - b. Welke rol heeft de samenleving (eigen netwerk, gemeenschappen, verenigingen, enz.)
 - c. Welke rol heeft de overheid?
2. Waar is ondersteuning primair georganiseerd: bij de overheid of in de samenleving?
3. Wat betekent de schaarste van mensen en middelen voor de keuzes die gemaakt kunnen worden in het sociaal domein?

Tijdens de raadsessie wil het college graag aan de hand van dilemma's/casussen met de commissie in gesprek over deze twee hoofdvragen.

Toelichting reden agendering

Hoewel de wettelijke taken voor alle gemeenten gelijk zijn, geeft elke gemeente vanuit een eigen visie en op eigen wijze invulling aan de opgaven binnen het sociaal domein. Personeelskrapte, stijgende zorgkosten (van met name de jeugdzorg) en vergrijzing maken het noodzakelijk om opnieuw te kijken naar wie de gemeente Gouda wil en kan zijn voor haar (kwetsbare) inwoners.

Dit vraagt keuzes. Het maken van keuzes is essentieel voor een toekomstbestendig sociaal domein. De portefeuillehouders gaan hierover graag in gesprek met de gemeenteraad

Bestuurlijke achtergrond (relevante besluitvorming)

Relevante besluitvorming is:

1. Beleidskader Sociaal Domein 2020-2023 'Iedereen kan meedoen' (28 oktober 2020, dossier 4127) en addendum Actualisatie Beleidsnota 'Iedereen kan meedoen' (12 april 2023, dossier 6902)
2. Raadsmemo Kaders sociaal domein (4 maart 2025, dossier 9135)
3. Raadsmemo Visie sociaal domein (30 september 2025, dossier 9593)
4. Samenlevingsakkoord (9 juli 2026)

Aanvullende informatie voor de raadscommissie

De druk op het sociaal domein is een landelijk probleem. Gemeenten zijn hierover al langere tijd met het Rijk in gesprek. Via de VNG en de politieke partijen in de Tweede Kamer lobbyt ook de gemeente Gouda bij het Rijk om een adequate financiële bijdrage én de noodzakelijke afbakening van de taken in het sociaal domein. In het begin van 2025 is over de Jeugdzorg een zwaarwegend advies uitgebracht door een deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd onder leiding van voormalig minister Tamara van Ark waarin het belang van preventie, heldere keuzes en adequate financiering werden benadrukt.

Uitkomsten advies en inspraak

De uitkomsten van de gesprekken in de stad worden vooraf gedeeld in de vorm van een raadsmemo en toegelicht tijdens de sessie in de commissie Samenleving.

Communicatie

n.v.t.

Portefeuillehouder

A.J.M. Koppers

A.J.S. van Popering-Kalkman

Bijlage(n)

Meegestuurd:

- Beleidskader Sociaal Domein 2020-2023 'Iedereen kan meedoen'
- Addendum Actualisatie Beleidsnota 'Iedereen kan meedoen'
- Strategische verkenningen 'Schaarste vraagt keuzes' (hoofdstuk 'Een stad die samen zorgt')
- Presentatie commissie Samenleving 15 juni 2026 (algemene inleiding sociaal domein)
- Raadsmemo Uitkomsten participatie Visie sociaal domein (volgt)
- Presentatie commissie Samenleving Visie sociaal domein (volgt)